

2007-04-13

Till: Statens strålskyddsinstitut, SSI
171 16 Stockholm

Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG:s, yttrande över Statens strålskyddsinstituts, SSI:s, förslag till föreskrifter och allmänna råd om uppförande och drift av markförvar för deponering av lågaktivt kärnavfall

Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG, har beretts tillfälle att lämna synpunkter på det rubricerade förslaget och har följande att anföra.

1. MKG menar att föreskrifterna bör innehålla förutsättningar som avfall måste uppfylla för att få deponeras (jfr 14 § i deponeringsförordningen). Ett villkor kan vara att "Endast avfall som har behandlats får deponeras. Med behandling avses användning av fysikaliska, termiska, kemiska eller biologiska metoder, inklusive sortering, som ändrar avfallets egenskaper så att dess mängd eller farlighet minskas, hanteringen underlättas eller återvinning gynnas." Detta innebär att avfallsmängderna måste minimeras, vilket är viktigt i ett hållbarhetsperspektiv. MKG menar att föreskrifterna bör innehålla formuleringar som främjar återanvändning i första hand och att det avfall som inte kan bli föremål för återanvändning i möjligaste mån behandlas genom materialåtervinning, energiåtervinning, förbränning och deponering med prioritet i denna ordning. SSI bör överväga att ställa krav på en analys och redovisning av åtgärder för behandling av avfallet enligt en sådan föreskrift innan lågaktivt avfall får markdeponeras. Detta skulle förhindra slentrianmässig dumpning av t ex rivningsavfall i markförvar.

2. MKG har noterat att SSI säger att de krav som ställs i förslaget utgår ifrån deponeringsförordningens krav på en deponi för icke-farligt avfall. Eftersom deponeringsförordningen inte gäller för slutförvar av kärnavfall så utgår MKG från att inget avfall som benämns som farligt avfall enligt deponeringsförordningen och avfallsförordningen kan slutförvaras i ett markförvar. Detta måste förtydligas i föreskrifterna. I värsta fall kan annars farligt avfall som är okontaminerat avsiktligt kontamineras med radioaktivitet för att kunna placeras i ett markförvar för lågaktivt kärnavfall.

3. MKG anser att ordet förväntas inte bör användas i formuleringarna i 6 § och 7 §. Meningen "Markförvaret skall lokaliseras och utformas så att kust-, yt- eller grundvatten inte kan förväntas infiltrera avfallet." bör i stället lyda "Markförvaret skall lokaliseras och utformas så att kust-, yt- eller grundvatten inte kan infiltrera avfallet." Meningen "Markförvaret skall förses med ett tätskikt och ett skyddsskikt med sådana egenskaper så att den årliga infiltrationen genom tätskiktet även för tiden efter det att den aktiva fasen har upphört inte förväntas överstiga 50 l/m² med hänsyn taget till de förhållanden, händelser och processer som kan förväntas påverka markförvaret." bör i stället lyda "Markförvaret skall förses med ett tätskikt och ett skyddsskikt med sådana egenskaper så att den årliga infiltrationen genom tätskiktet även för tiden efter det att den aktiva fasen har upphört inte överstiger 50 l/m² med hänsyn taget till de förhållanden, händelser och processer som kan påverka markförvaret."

Med vänlig hälsning,

Johan Swahn

kanslichef MKG
johan.swahn@mkg.se